

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
22.06.2020 § 168

Pöydältä: Lahden suunta -työ 2017-2020: Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman ehdotus

D/2509/10.02.02.00.04/2016

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Yleiskaava-arkkitehti Johanna Sääksniemi p. 050 518 4445
Yleiskaavoittaja Sanna Suokas p. 044 769 8640
Projektipäällikkö Anna Huttunen p. 044 482 6176

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Käsittely kaupungin-
hallituksessa**

Keskustelun kuluessa jäsen Rami Lehto teki palautusesityksen Lahden suunta -työstä ja että Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman ehdotus hylätään.

Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman) asetettavaksi julkisesti nähtäville ja pyytää tarvittavat lausunnot. Kaupunginhallitus antaa vastineet luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin.

Mikäli mahdolliset muistutukset tai lausunnot eivät anna muuhun aihetta, kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen: "Kaupunginvaltuusto hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman)."

Perusteluosa

Kaupunginhallitus 22.6.2020

Perusteluosan kahdeksanteen kappaleeseen tehdään seuraava muutos:

"Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman yksittäisten toimenpiteiden rahoituksesta päätetään erikseen. Ohjelman Lahden keskusta - kokonaisuuden toimenpiteiden tarkemmat sisällöt, toteutusaikataulu ja rahoitus päätetään erikseen Lahden keskustan liikenteen ja liikkumisen suunnitelma 2030 (LIISU2030) -päätöksenteon yhteydessä. "

korvaa kappaleen

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
22.06.2020 § 168

”Yksittäisten toimenpiteiden rahoituksesta päätetään erikseen.”

Kaupunginhallitus jätti asian pöydälle kokouksessaan 15.6.2020, jolloin asiasta oli esityslistalla seuraavaa:

”Tekninen ja ympäristölautakunta käsitteli Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotusta kokouksessaan 9.6.2020 § 73. Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen esittelijän perusteluosaan tekemällä lisäyksellä. Asiasta oli esitetty listalla seuraavaa:

”Tekninen ja ympäristölautakunta käsitteli Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotusta kokouksessaan 19.5.2020 § 62. Lautakunta päätti palauttaa Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen uudelleen valmisteltavaksi, jolloin asiasta oli esitetty listalla seuraavaa:

Yleiskaavan kanssa samaan prosessiin on yhdistetty kestävän kaupunkiliikunnan ohjelman laatiminen, sekä ympäristöohjelman ja palveluohjelman teemoja soveltuvilta osin. Kokonaisuus on nimetty Lahden suunta -työksi 2017-2020. Jatkuva työ etenee neljän vuoden sykleissä valtuustokausittain. Lahden suunta -työn 2017–2020 tavoitevuosi on 2030. Parhaillaan käsittelyssä on Lahden suunta -työn 2017–2020 ehdotus ja nähtävillä asetetaan Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) ehdotus ja kestävän kaupunkiliikunnan ohjelma. Tämä on ensimmäinen kerta Suomessa, kun yleiskaavatyön kanssa samaan prosessiin on yhdistetty Kestävän kaupunkiliikunnan ohjelman laatiminen.

Yleiskaava on koko kaupungin kattava yleispiirteinen suunnitelma, jossa osoitetaan alueiden pääasiallinen käyttötarkoitus ja liikenteen pääverkot. Tällä Lahden suunta -työn 2017–2020 kierroksella yleiskaava laaditaan ensimmäistä kertaa koko uuden Lahden alueelle. Yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena koko alueelle. Koko kaupungin kattavan Lahden yleiskaavan 2030 tarkoitus on jatkossa ohjata maankäytön kehitystä strategisella tasolla.

Lahdessa on voimassa kuusi oikeusvaikutteisista osayleiskaavaa ja yksi oikeusvaikutteinen rantayleiskaava. Nastolan voimassa olevat osayleiskaavat eivät kata koko Nastolan aluetta, joten yleiskaavan piirissä olevan alueen pinta-ala kasvaa Lahden yleiskaavan 2030 myötä merkittävästi. Voimassa olevien osayleiskaavojen merkinnät on siirretty ja yleispiirteistetty Lahden yleiskaavaan 2030. Laadittava Lahden yleiskaava 2030 tulee korvaamaan osan vanhoista osayleiskaavoista osittain ja osan kokonaan. Voimassa olevat osayleiskaavat ja rantayleiskaava löytyvät kaupungin karttapalvelusta <https://kartta.lahti.fi/ims> ja internetsivuilta

<https://www.lahti.fi/palvelut/kaavoitus/yleiskaavoitus/voimassa-olevat-osayleiskaavat>.

Yleiskaavan kehittymisen myötä tavoitteena on esittää yleiskaava useammalla oikeusvaikutteisella kaavakartalla. Kaavakartat olisivat eri teemaisia, jolloin teeman mukaista tietomäärää yleiskaavassa pystyttäisiin lisäämään ja samalla parannettaisiin kaavakarttojen luettavuutta. Tällä kierroksella on laaditut teemakartat arvokkaista kulttuuriympäristöistä ja luonnon monimuotoisuudesta ja ekologista yhteyksistä. Teemakartat eivät ole tällä kierroksella oikeusvaikutteisia kaavakarttoja.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma (SUMP) laaditaan ensimmäistä kertaa osana Lahden suunta -työtä. Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma on Euroopan komission luoma toimintamalli eri kulkumuotojen kokonaisvaltaiseen suunnitteluun kaupunkitasolla. Ohjelma ottaa huomioon kaikki liikennemuodot. Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmaan on kerätty keskeisimmät kaupunkitasoiset toimenpiteet kestävän kaupunkiliikkumisen edistämiseksi vuoteen 2030 mennessä. Pyöräilyn tavoiteverkko on päivitetty osana SUMP-työtä ja tavoitteelliset pyöräilyn pää- ja aluereitit esitetään yleiskaavakartalle. Pyöräilyn tavoiteverkon tavoitevuosi on 2030. Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma toteuttaa Lahden kaupungin strategiaa ja on yhteinen tahtotila keinoista, joilla kestävää liikkumista Lahdessa edistetään.

Ohjelmassa määritellyt toimenpiteet edistävät kestävän liikkumisen kulkutapatavoitteen saavuttamista ja hiilineutraalisuustavoitteen toteutumista. Yksittäisten toimenpiteiden rahoituksesta päätetään erikseen.

Lahden jatkuvan yleiskaavan kolmas kierros on käynnistynyt Lahden suunta -työn tultua vireille kaavoituskatsauksen julkaisun myötä 21.2.2017.

Mitä ovat yleiskaava ja kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma?

Yleiskaava on koko kaupungin kattava yleispiirteinen suunnitelma, jossa osoitetaan alueiden pääasiallinen käyttötarkoitus ja liikenteen pääverkot. Yleiskaavaa tarkistetaan valtuustokausittain kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden pohjalta yhteistyössä osallisten kanssa. Suunnitelma perustuu ajantasaisiin selvitystietoihin, joita päivitetään jatkuvasti. Yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena koko kaupungin alueelle ja se ohjaa asemakaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) tavoitevuosi on 2030.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma laaditaan ensimmäistä kertaa ja työ on aikataulutettu yleiskaavatyön kanssa samaan prosessiin, jonka aikana tehdyt selvitykset ja vuorovaikutustyö toimivat molempien pohjana. Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma (Sustainable Urban Mobility Plan, SUMP) on Euroopan komission luoma toimintamalli eri kulkumuotojen kokonaisvaltaiseen suunnitteluun kaupunkitasolla. Ohjelma ottaa huomioon kaikki liikennemuodot; kävelyn, pyöräilyn, autoilun ja joukkoliikenteen. Ohjelmaan on koottu niin liikkumisen ohjauksen, infrastruktuurin kehittämisen, strategiseen suunnittelun, viestinnän kuin sääntelyn toimenpiteitä. Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman laatimista ei Suomessa ole lailla säädetty, mutta se suositellaan laadittavaksi yli 100 000 asukkaan kaupungeille. Lahdessa kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman laatiminen on yhdistetty samaan prosessiin yleiskaavatyön kanssa, mikä tapahtuu ensimmäistä kertaa Suomessa. Ohjelma tukee kaupungin strategisia tavoitteita kestävän liikkumisen edistämiseksi. Liikenteen päästövähennyksillä on suuri merkitys myös hiilineutraaliuden saavuttamisessa 2025 mennessä.

Lahden suunta toteuttaa kaupungin strategiaa ja ympäristötavoitteita

Lahden suunta -työn 2017–2020 tavoitteet valmisteltiin kaupunginvaltuuston 11.4.2016 hyväksymän strategian pohjalta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Lahden suunta -työn 2017–2020 tavoitteet 15.1.2018. Kaupunginvaltuusto käynnisti strategian tarkistuksen lokakuussa 2017 ja tässä työssä otettiin huomioon Lahden suunta -työn tavoitteet. Lahden strategia 2030 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 14.5.2018. Strategian tarkistus ei antanut aihetta Lahden suunta -työn tavoitteiden tarkistamiseen. Tavoitteet löytyvät Lahden suunta -työn kotisivuilta osoitteesta <https://www.lahti.fi/lahdensuunta>.

Lahden suunta -työn valmistelu

Tällä Lahden suunta -työn 2017–2020 kierroksella yleiskaava laaditaan ensimmäistä kertaa koko uuden Lahden alueelle. Yleiskaavoituksen nykytilannetta kartoitettiin yhdistämällä Lahden kaupungin alueella voimassa olevat osayleiskaavat. Lahdessa on voimassa kuusi oikeusvaikutteista osayleiskaavaa ja yksi oikeusvaikutteinen rantayleiskaava. Yleiskaavoituksen tilanne on kohtuullisen hyvä; keskeiset kaupunkimaiset alueet on yleiskaavoitettu ja iso osa maaseutumaisen alueen järvien rantoja on

myös osayleiskaavojen piirissä. Nastolan alueen voimassa olevat osayleiskaavat eivät kuitenkaan kata koko Nastolan aluetta, joten yleiskaavan piirissä olevan alueen pinta-ala kasvaa Lahden yleiskaavan 2030 myötä merkittävästi. Voimassa olevien osayleiskaavojen merkinnät on siirretty ja yleispiirteistetty Lahden yleiskaavaan 2030. Yleiskaavatyössä ollaan yhteensovitettu erilaisten osayleiskaavojen merkintöjä ja määräyksiä.

Laadittava Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee korvaamaan osan vanhoista osayleiskaavoista osittain ja osan kokonaan. Maaseutumaisilla alueilla voimassa olevia osayleiskaavoja käytetään edelleen rantavyöhykkeen rakentamisen ohjaukseen. Koko kaupungin yleiskaavassa ei ole tarkoituksenmukaista mitoitaa rakentamista yksityiskohtaisesti. Voimassa olevien osayleiskaavojen alueilla tapahtuvat muutokset on kuvattu jäljempänä kaavoittain.

Lahden suunta -työn 2017–2020 kierroksella merkittäviä teemoja ovat olleet elinkeinoelämänalueiden kehittäminen ja uusien elinkeinoelämän alueiden osoittaminen, luonnonympäristöön liittyvät teemat, kuten virkistysalueverkosto ja ekosysteemipalvelut, sekä erityisesti kestävä kaupunkiliikkuminen.

Edellisellä yleiskaavakierroksella 2013-2016 tärkeänä teemana oli lapsiystävällinen kaupunki ja siihen liittyen toteutettiin mm. kyselytutkimus lasten itsenäisestä liikkumisesta ja kaupunkiympäristön kokemuksista. Tällä Lahden suunta -työn kierroksella 2017–2020 lapsiystävällisyys ei ollut erikseen esiin nostettu teema, mutta teemaa jatkettiin mm. lähiluontokartoitusten, koulumatkakyselyn ja koulukiertueen toteuttamisella. Lisäksi ympäristö ja kestävä liikkuminen olivat teemana Lahden kouluissa osana Lähiympäristö ja osallisuus -oppimispolku -hanketta.

Vuonna 2017 Lahden suunta -työssä tarkistettiin yleiskaavan suunnittelun tavoitteet, määriteltiin selvitystarpeet, analysoitiin liikkumisen nykytilaa työpajojen ja kyselyn avulla, työstettiin tulevaisuuden skenaarioita yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa sekä luotiin niiden pohjalta visio ja tavoitteet Lahden suunta -työlle. Vuonna 2018 työhön osallistui noin 800 lahtelaista Arjen paikat ja reitit -tapahtumien ja saman nimisen karttakyselyn kautta. Tuloksena saatiin runsaasti tietoa ihmisten liikkumisesta ja parantamishdotuksista, joita hyödynnettiin yleiskaavan suunnittelutyössä ja kestävä kaupunkiliikkumisen ohjelman toimenpide-esityksen laadinnassa. Lisäksi aineistoja analysoitiin opinnäytetutkimuksessa. Arjen paikat ja reitit paikannukset ja kommentit tallennettiin kaupungin paikkatieto-ohjelmistoon kaikkien

kaupungin työntekijöiden saataville.

Lahden suunta -työn 2017–2020 luonnos oli nähtävillä 2.5.–3.6.2019 välisenä aikana. Lahden suunta -työn 2017–2020 luonnoksen yhteydessä yleiskaavasta esitettiin kaksi luonnosvaihtoehtoa. Luonnosvaiheen ratkaisuja esiteltiin eri sidosryhmille keväällä 2019 ja asukkaille järjestettiin toukokuussa 2019 kaksi esittelytilaisuutta. Luonnoksesta saatiin 13 viranomaislausuntoa ja 78 mielipidettä. Mielipiteistä 13 tuli erilaisilta yhdistyksiltä tai järjestöiltä.

Pyöräilyn tavoiteverkkoluonnos oli kommentoitavana erillisen karttakyselyn kautta luonnosvaiheen nähtävillä olon aikana 9.5.–3.6.2019. Karttakyselyyn osallistui 236 henkilöä, joilta saatiin 501 karttavastausta. Lisäksi ehdotusvaiheessa on tammikuussa 2020 kerätty karttapohjaisen kyselyn kautta asukkailta kommentteja kaupunkipyöräjärjestelmän suunnittelutyötä varten. Samoin Lahden keskustan asukasverkolle ('Lahen keskusta-asukkaat' –ryhmä) sekä joillekin keskustan sidosryhmille ja keskeisille ammattialoille suunnatulla karttakyselyllä on kerätty tietoa Lahden keskustan turvallisuuskokemuksista ja ajatuksia niiden parantamiseksi. Ehdotusvaiheessa Arjen paikat ja reitit kyselyaineistosta tehtiin vielä jatkoanalyysyjä, jotka on esitelty Arjen paikat ja reitit tulokatsauksessa.

Vaikutusten arviointi toteutettiin 1.6-31.10.2019 monialaisena ja vuorovaikutteisena asiantuntija-arviointina. Vaikutusten arvioinnissa hyödynnettiin selvitys- ja lähtötietojen lisäksi viranomaisten lausuntoja, osallisten tuottamaa tietoa, mielipiteitä ja kommentteja. Vaikutusten arvioinnin näkökulmina olivat Lahden suunta -työn liittyvät kuusi keskeistä pääteemaa: hyvinvointi, kaupunkitalous, kestävä liikkuminen, kulttuuriympäristöt ja maisema, ekosysteemipalvelut sekä ilmastovaikutusten arviointi. Vaikutusten arviointi käynnistyi yhteisellä seminaaripäivällä 7.6.2019 ja lopetusseminaari järjestettiin 11.9.2019. Seminaaripäivien kautta vaikutusten arviointiin osallistui kattava joukko eri sidosryhmien edustajia. Asiantuntijoiden lausunnot on koottu yhdeksi raportiksi Lahden suunta -työn 2017-2020 liitteeksi. Luonnosvaiheen palautteissa metsätalousteema nousi vahvasti esiin ja tämän vuoksi laadittiin erillinen tarkastelu vaikutuksista metsätalouteen ja käytiin neuvotteluja metsätoimijoiden kanssa yleiskaavan kaavaratkaisuista virkistykseen ja metsätalouden tarpeiden yhteensovittamiseksi. Lisäksi osana Lahden kaupungin erillistä tutkimushanketta Lahden suunta -työn luonnosvaiheen aineistot on auditoitu kävelyn ja pyöräilyn edistämisen ja turvallisuuden parantamisen näkökulmasta.

Lahden suunta -työn lähtötiedoksi on laadittu vuosien 2018-2020

aikana useita selvityksiä ja suunnitelmia mm. Nastolan kulttuuriympäristöselvitys, kyläalueiden maisemaselvityksiä, Lahden tärkeimmät ekosysteemipalvelut -selvitys, virkistysalueverkoston yleissuunnitelma, Lahden ekologiset yhteydet selvitys, niittyverkostonselvitys elinkeinoelämän alueisiin liittyviä selvityksiä, hiljaiset alueet -selvitys, hulevesiselvitys, pyöräilyn tavoiteverkkosuunnitelma sekä kaupunkipyöräselvitys. Lisäksi osana Lahden suunta -työtä on työstetty joukkoliikenteen runkoverkkouudistusta.

Lahden suunta -työtä on edistetty yleiskaavan työryhmässä ja kestävästä kaupunkiliikunnan työryhmässä. Työtä on ohjannut Lahden suunta -ohjausryhmä. Lisäksi Lahden suunta -työn etenemisestä on kerrottu säännöllisesti kaupungin maankäytön, Uudenmaan- ja Hämeen ELY-keskusten tapaamisissa ja seudullisessa yhdyskuntasuunnittelun työryhmässä. Lahden suunta -teemapäivä järjestettiin 18.8.2017 kaupungin eri organisaation asiantuntijoille ja aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 12.10.2017.

Syksyn 2019 ja kevään 2020 aikana on valmisteltu Lahden suunta -työn 2017–2020 ehdotus, joka asetetaan nähtäville kaupunginhallituksen päätöksellä. Nähtäville asetetaan Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) ehdotus ja kestävästä kaupunkiliikunnan ohjelma. Ehdotuksesta pyydetään lausunnot ja osalliset voivat jättää ehdotuksesta muistutuksen. Syksyllä 2020 Lahden suunta -työhön 2017-2020 tehdään tarvittavat muutokset saadun palautteen perusteella ja työn tulos menee kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi loppuvuonna.

Yleiskaavan luonnosvaiheessa esitettyjen vaihtoehtoparien kaavaratkaisut ehdotusvaiheessa

Lahden suunta -työn 2017–2020 luonnoksen yhteydessä yleiskaavasta esitettiin kaksi luonnosvaihtoehtoa. Vaihtoehtoisia maankäyttöjä esitettiin kahdeksalle eri alueelle. Vaihtoehtoparien ratkaisut yleiskaavaehdotukseen on ratkaistu saadun palautteen ja käydyn poliittisen keskustelun pohjalta seuraavasti:

Alue 1 (Ala-Okeroinen) esitetään yleiskaavaehdotuksessa luonnosvaihtoehdon 2 mukaisesti elinkeinoelämän alueena (T).

Alue 2 (Pippo) esitetään yleiskaavaehdotuksessa luonnosvaihtoehdon 1 mukaisesti laajennettuna elinkeinoelämän alueena (T) ja alueelle lisätään moottoriurheilukeskuksen osoittava

kohdemerkintä (em). Elinkeinoelämän aluetta supistetaan eteläosasta viheryhteyden turvaamiseksi ja idästä kyläalueeseen rajautumisen osalta.

Alue 3 (Karistonportti) esitetään yleiskaavaehdotuksessa luonnosvaihtoehdon 1 mukaisesti yhdistettynä kaupallisten palveluiden ja elinkeinoelämän alueena (Pkm/T).

Alue 4 (Koiskala-Tiiranmäki) esitetään yleiskaavaehdotuksessa alueen kaavarunkoluonnoksen mukaisena siten, että liikenneverkosto on yleiskaavan luonnosvaihtoehdon 2 suuntainen ilman uutta ajoneuvoliikenteen läpikulkutietä Siperian ja Koivukummun alueen läpi. Asuinaluevaraukset esitetään kaavarunkoluonnoksen mukaisena ja vastaavat enemmän yleiskaavan luonnosvaihtoehtoa 1.

Koiskala-Tiiranmäen kaavarunkoluonnos selvityksineen löytyy kaavarungon kotisivuilta:

<https://www.lahti.fi/palvelut/kaavoitus/koiskala-tiiranmaen-kaavarunko>

Alue 5 (Villähteen asemanseutu) esitetään yleiskaavaehdotuksessa pääosin luonnosvaihtoehdon 2 aluevarausten mukaisesti siten, että aseman välitön läheisyys säilyy elinkeinoelämän alueena (T) asuinrakentamisen sijoituessa lähinnä Lankilantien varteen. Lankilantien linjausmuutos esitetään kuitenkin luonnosvaihtoehdon 1 mukaisesti.

Alue 6 (Orrilanmäki) esitetään yleiskaavaehdotuksessa yhdistelmänä molempia luonnosvaihtoehtoja. Villähteen koulun itäpuolinen alue esitetään elinkeinoelämän alueena vaihtoehdon 1 mukaisesti sillä muutoksella, että kaavamerkintään lisätään ympäristön asettavat vaatimukset toiminnan laadulle (TY). Orrilanmäen pellot esitetään asuinalueina vaihtoehdon 2 mukaisesti. Asumisen tarkempaan sijoittumiseen liittyen on laadittu maiseman herkkyystarkastelu, joka otetaan huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa.

Alue 7 (Kumia) esitetään yleiskaavaehdotuksessa luonnosvaihtoehdon 1 mukaisesti kyläalueena (AT).

Alue 8 (Ruuhijärvi) esitetään yleiskaavaehdotuksessa luonnosvaihtoehdon 1 mukaisesti kyläalueena (AT).

Lahden suunta -työn 2017-2020 luonnokseen tehdyt muutokset

Yleiskaavakartalle tehdyt keskeiset muutokset:

- Luonnoksessa virkistysalueverkoston suunnitelman retkeilyaluevyöhykkeen metsäalueet oli osoitettu retkeily- ja ulkoilualueiksi (VR). Yksityisessä maanomistuksessa olevien metsäalueiden kaavamerkintöjä on muutettu siten, että ehdotuksessa nämä alueet ovat suurimmaksi osaksi maa- ja metsätalousalueita, joilla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). MU-kaavamerkintä on lisätty uutena luonnosvaiheen jälkeen. Pienialaisia metsäalueita on myös muutettu maa- ja metsätalousalueiksi, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Osa retkeilyaluevyöhykkeen yksityisten omistamista metsäalueista on ollut perusteltua jättää retkeily- ja ulkoilualueiksi (VR). Maakuntakaava on osaltaan ohjannut teeman ratkaisuja. Muutokset näkyvät erityisesti Lapakiston ja Pajulahden ympäristössä sekä Viuhan ja Linnaistensuon alueilla. Metsäalueiden kaavamuutosta ja perusteluja on kuvattu seuraavassa kappaleessa tarkemmin.
- Salpausselkämerkinnän alueella oleva maa- ja metsätalousalue (M) on idässä, taajaman ulkopuolella muutettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolla erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU).
- Luonnonsuojelualueiden (SL) rajauksia on tarkistettu vastaamaan rauhoituspäätöksiä. Osa luonnosvaiheessa esitetyistä uusista luonnonsuojelualueista on jouduttu muuttamaan lähivirkistysalueeksi (VL) tai retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR), jotta alueista voidaan saada METSO-ohjelman mukainen korvaus puuston arvosta. Alueet osoitetaan luonnonsuojelualueina (SL) rauhoituspäätöksen jälkeen. Muuttuvia alueita ovat Rälssinkallion metsä (VR), Tapanilan aarnialue (VR), Korpikankareen vanha metsä (VR), Rautakankareen vanha metsä (VR), Lapakiston laajennus (VR), Hirvilampi (VR), Kilpanen (VR) sekä Latomäki (VL).
- Kaavaan on osoitettu joitakin uusia luonnonsuojelualueita (SL), joista on laadittu rauhoituspäätös luonnosvaiheen jälkeen. Lisäksi maa- ja metsätalousalueiden, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) kaavamerkintöjä on täydennetty.
- Ulkoilureitteihin on tehty joitakin muutoksia, esimerkiksi Linnaistensuon ympäristössä ja lisätty ulkoilureitti Vuolenkoskentien varteen.
- Pohjavesialueella olevien elinkeinoelämän alueiden (T)

kaavamerkintä on muutettu elinkeinoelämän alueeksi, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). TY -merkintää on käytetty myös koulun tai asutuksen läheisyydessä olevilla elinkeinoelämän alueilla.

Ehdotusvaiheen muutokset koskevat alueita: Sopenkorpi, Metsä-Pietilä, Hennala, Lotilassa Särmääjänkatu, Rahkalehmus sekä Nastolassa Penttilän ja Vaakatien alue.

- Maa-ainesten ottoalueen viivamainen eo-merkintä on muutettu aluevarausmerkinnäksi (EO) ja alueilla on lisäksi käytetty kaksoismerkintää alueen tavoitteellisen maankäytön mukaan.
 - Renkomäessä tavoitteellinen maankäyttömuoto on retkeily- ja ulkoilualue, joten kaavamerkintä on EO/VR. Lisäksi Renkomäen EO-alueen rajausta on pienennetty lännestä siten, että jo maisemoitu alue on rajattu ottoalueen ulkopuolelle.
 - Pyhäntaassa tavoitteena on elinkeinoelämän alue, joten kaavamerkintä on EO/T. Arolan osalta tavoitteellinen maankäyttö on maa- ja metsätalous ja koska alueella on ulkoilun ohjaamistarvetta, on kaavamääräys EO/MU.
 - Arolasta on lisäksi poistettu yhden maa-ainesten ottoalueen aluevaraus kokonaisuudessaan maa-aineisten ottamisen päättymisen ja alueen maisemoinnin vuoksi. Alue on osoitettu kaavamerkinnällä MU.
 - Rälssin osalta kaavamerkintä on kokonaisuudessaan muutettu vastaamaan paremmin alueen maankäyttöä ja alue on osoitettu erityisalueeksi, joka on maa-aineisten vastaanottoalue (E) ja koska tavoitetilanteessa alue muuttuu retkeily- ja ulkoilualueeksi, on alueella käytetty kaksoismerkintää E/VR.
- Pippon elinkeinoelämän alueen (T) rajauksia on hieman pienennetty etelästä viheryhteyden turvaamiseksi ja idästä kyläalueeseen rajautumisen osalta. Lisäksi alueelle on lisätty moottoriurheilukeskuksen osoittava kohdemarkintä (em).
- Kiinteät muinaisjäännökset ja muut muinaismuistokohteet on ehdotusvaiheessa eritelty omalle kohdemarkinnalleen. Muuttuneisiin kohdemarkintoihin kohdistuvat erilaiset

kaavamääräykset.

- Nastolan ampumaradan laskennalliset meluvyöhykkeille on lisätty kaavamerkintä- ja määräys. Tieto 60 dB ja 65 dB meluvyöhykkeistä puuttui luonnosvaiheen kaavakartalta.
- Ekologisia yhteyksiä on tarkistettu sekä valmistuneen selvityksen pohjalta, että vastaamaan paremmin suunniteltua maankäyttöä.
- Alueellisten suunnitteluohjeiden laatimisen myötä yleiskaavan aluevaraukset on indeksoitu.
- Liikenneväylien merkinnät on muutettu vastaamaan Maankäyttö- ja rakennuslaki 2000 -julkaisusarjan Kaavamerkinnät - julkaisun mukaisia yleiskaavamerkintöjä. Kaavakartalla liikenneväylät ovat nyt eri värillä, sen mukaan onko kyseessä nykyinen liikenneväylä vai uusi tai merkittävästi parannettava liikenneväylä.
- Joidenkin väylien luokkaa on muutettu ja osa kokoojakaduista on poistettu kaavakartalta. Eritasoliittymien merkinnät on yhdenmukaistettu.
- Lahti-Heinola -rata on lisätty kaavakartalle.
- Kulttuurimaiseman ja rakennetun ympäristön kannalta tärkeän alueen merkinnässä ma -tekstilyhenne on korjattu lyhenteeksi rky, joka selkeyttää määräyksen tunnistamista.
- Vesiliikenteen alue LV on päivitetty Satama-alueeksi LS vastaamaan oppaan mukaisia yleiskaavamerkintöjä.
- Niittyverkkoselvityksen mukaiset, hoitoluokan B5 arvoniityt on lisätty kaavakartalle maisemallisesti arvokkaina peltoalueina (MA) tai muinaismuistoalueina (SM).
- Pitkäjärven ja Kakarlammin ranta-alueelle on lisätty RV-2 rasterialueet. Alueille jää voimaan voimassa oleva osayleiskaava rantarakennuspaikkojen osalta.
- Kivimaan kaupallisten palvelujen alueen Pkm-merkintä on muutettu P-merkinnäksi.
- Sopenkorven kaupallisten palvelujen alue P-4 on sisällytetty

asuinaluevaraukseen A-5.

- Nastolassa elinkeinoelämän aluevaraus Luhdan ja Eskolan välissä on muutettu lähivirkistysalueeksi.

Yleiskaavan merkinnät ja määräykset:

- Kaavamääräyksiin on tehty useampia tarkistuksia ja ne on kuvattu vertailutaulukossa, jossa on esitetty rinnakkain luonnosvaiheen ja ehdotusvaiheen määräykset. Vertailutaulukko esitetään Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen liiteaineisossa (liite 15).
- Yleismääräyksiin on nostettu rohkealle ympäristökaupungille tärkeitä teemoja, jotka liittyvät ilmastonmuutoksen hillinnän, kiertotalouden, monipuolisen kaupunkiluonnon ja paikallisten hiilinielujen edistämiseen sekä tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä huolehtimiseen. Samoin yleismääräyksissä on ohjeistettu tarkemmin hulevesien hallintaa. Lisäksi yleismääräyksiin on kirjattu tavoite kävely- ja pyöräilyolosuhteiden ja joukkoliikennesaavutettavuuden edistämistä. Samoja tavoitteita on kirjattu myös aluevarauksien kaavamääräyksiin sekä tarkemmin alueellisiin suunnitteluohjeisiin.
- Muista keskeisiä muutoksia ovat mm.: Keskustatoimintojen alueella on korostettu alueen roolia kaupan suuryksiköiden ja palvelujen ensisijaisena paikkana. Elinkeinoelämän aluevarauksissa taas on lisätty selventävä määräys siitä, ettei alueita ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Viher- ja metsäteeman kaavamääräyksiä on tarkennettu. Ampumarata-alueelle on asetettu tarkempia määräyksiä. Pohjavesialueen ja pohjaveden muodostumisalueen kaavamääräyksiä on tarkennettu hulevesiselvityksen pohjalta. Tavoitteellisiin pyöräilyn alue- ja pääreitteihin on lisätty tarkempia väylämerkintöjä koskevia tavoitteita. Yhteysviranomaisten tietoja on päivitetty määräyksiin saatujen lausuntojen pohjalta. Virkistysalueita koskevista kaavamääräyksistä on poistettu viittaukset maisematyöluohtohjeeseen.

Yleiskaava-aineisto:

- Lisätty yleiskaava-alueiden nykytilan kuvaukset ja suunnitteluohjeet.

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
22.06.2020 § 168

- Lisätty liikenteen pääverkon väyläkuvaukset ja suunnitteluohjeet.
- Lisätty Lahden arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartta ja kohdeluettelo.
- Lisätty Luonnon monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet -teemakartta ja kohdeluettelo.
- Lisätty Muinaismuistot kohdeluettelo.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma:

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman toimenpidelistaus on ehdotusvaiheessa pysynyt suunnilleen samana. Palautteiden ja vaikutusten arvioinnin perusteella toimenpideluettelo on tiivistetty, toimenpiteisiin on kirjattu tarkennuksia ja lisäyksiä kuvauksiin sekä muotoiltu toimenpiteiden nimiä ja järjestystä. Vaikutusten arvioinnin tuloksena syntyi ehdotus vaihtoehtoisesta toimenpideluokittelusta. Toimenpiteet on kuitenkin tarkoituksenmukaisesti ryhmitelty Lahden suunta -työn teemoittelun mukaisesti eikä ryhmittelyä tämän vuoksi lähdetty muuttamaan. Toimenpidelistaukseen on myös lisätty toimenpiteiden seurantamittarit sekä toteutuksen tavoitteellinen aikataulu.

Muutosesitykset lainvoimaisiin osayleiskaavoihin

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee olemaan lainvoimaisia osayleiskaavoja yleispiirteisempi. Lahden läntisten osien osayleiskaava on esitetty mittakaavassa 1:20 000 ja Nastolan osayleiskaavat mittakaavoissa 1:10 000 - 1:20 000. Lahden yleiskaava 2030 on piirretty mittakaavaan 1:30 000. Yleiskaavan yleispiirteisyydestä johtuen pienialaisia alueita ei pystytä kartassa esittämään ja tämä näkyy kartalla esimerkiksi asuinalueiden (A) sisällä olevien pienien lähivirkistysalueiden (VL) merkintöjen poistumisella. Lähivirkistysalueet sisältyvät asuinalueen (A) aluevaraukseen. Alueiden säilyminen virkistyskäytössä on monin kohdin turvattu asemakaavalla. Lisäksi yleiskaavassa yhteystarpeita on korostettu osoittamalla ulkoilureittejä. Vastaavasti yleispiirteistäminen näkyy maisemallisesti arvokkailla peltoalueilla (MA) yksittäisten rakennuspaikkojen ja pienialaisten metsiköiden sisällyttämisenä MA-aluevaraukseen.

Muita koko yleiskaava-alueeseen liittyviä asioista on kuvattu seuraavaksi:

Yleiskaavassa osoitetaan merkittävimmät keskustatoimintojen alueet (C) Lahden keskustaan ja Nastolan Rakokiveen. Muut alakeskukset sisältyvät yleiskaavassa muihin aluevarausmerkintöihin, kuten asuinalueisiin (A).

Virkistysalueverkoston yleissuunnitelman mukaan asuinalueiden ja keskustan läheiset viheralueet on yleiskaavaan osoitettu lähivirkistysalueiksi (VL) ja taajaman lievealueella olevat laajemmat viheralueet retkeily- ja ulkoilualueiksi (VR) tai maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) riippuen alueen ensisijaisesta pääkäyttötarkoituksesta. Lähivirkistysalueilla (VL), retkeily- ja ulkoilualueilla (VR) sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen alueilla (VU) on voimassa MRL 128§ mukainen toimenpiderajoitus, joka edellyttää maisematyöluvan hakemista erilaisiin metsänhoidollisiin toimenpiteisiin. Yleiskaavaan on osoitettu myös pienimuotoisia maa- ja metsätalousalueita, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY), joilla rakentaminen on kielletty. Muut metsäalueet on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M).

Yleiskaavaan on esitetty useita uusia luonnonsuojelualueita (SL), joista suurin osa sijaitsee kaupungin omistamilla alueilla. Toimenpide on Lahden ympäristöohjelman mukainen. Esitetyillä uusilla luonnonsuojelualueilla nostettaisiin suojelualueiden osuutta 1,9 %:sta 2,4 %:iin kokonaispinta-alasta. Ympäristöohjelmassa tavoitteena on 5 % vuoteen 2030 mennessä.

Matkakeskus ja olemassa olevat rautatieasemat, sekä suunniteltu Hennalan rautatieasema on osoitettu yleiskaavakartalla. Myös pyöräilyn tavoiteverkko esitetään yleiskaavakartalla.

Uudet pohjavesialueiden rajaukset on päivitetty ja pohjavedenottamot ja niiden suoja-alueet on poistettu yleiskaavakartalta. Salpausselkämerkintä on jatkettu kattamaan Salpausselkä koko Lahden alueella. Muinaismuistokohteita on osoitettu aikaisempia osayleiskaavoja enemmän mm. Salpausselälle Lahden urheilukeskuksen alueelle, Ruuhijärvelle ja Kilpisaareen. Muinaismuistot on jaettu kartalla kolmeen luokkaan; muinaismuistoalueisiin, muinaismuistokohteisiin ja muihin muinaismuistokohteisiin.

Lahden yleiskaava 2030 kattaa aikaisemmin yleiskaavoittamattomat Nastolan alueet, kuten Nastolan Kirkonkylä, Ruuhijärvi, Metsäkylä ja Järvisten kylä. Kirkonkylä on pääosin osoitettu asuinalueeksi (A) ja julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY). Kouvolantien varren

teollisuusalue on osoitettu elinkeinoelämän alueeksi (T) ja aluetta on esitetty laajennettavaksi myös rautatien ja valtatie 12 väliselle alueelle ja valtatie 12 eteläpuolelle Lemuntien varteen. Laajennusalueen toteutuminen vaatii uuden Veljeskylän eritasoliittymän rakentamisen valtatielle 12. Ruuhijärven ja Järvisten kylään on osoitettu kyläaluetta (AT), maisemallisesti arvokkaita peltoalueita (MA) ja maa- ja metsätalousaluetta (M). Metsäkylän alue on maa- ja metsätalousaluetta (M). Vehkosillankujan alueelle on osoitettu pieni kyläalue (AT). Kilpisaareen osoitettu loma-asuntoalue (RA) perustuu ranta-asemakaavaan. Arrajoen ja Arrajärven ranta-alue on tunnistettu alueena, jonka maankäyttö tulisi ratkaista yksityiskohtaisemmalla kaavalla.

Liikenneverkko on jaoteltu yleiskaavaehdotuksessa uudella tavalla osoittaen eri kaavamerkinnöillä olemassa olevat ja uudet väylät. Lisäksi väylien luokituksia on tarkistettu ja muutokset on viety kaavakartalle. Pääväylien väyläkuvaukset on päivitetty ja laadittu kattamaan koko yleiskaava-alue. Yleiskaava-alueiden nykytilan kuvaukset ja suunnitteluohjeet on päivitetty ja laadittu kattamaan koko yleiskaava-alue ja kaikki maankäyttömuodot.

Seuraavaksi on kuvattu keskeisimmät muutokset voimassa olevien osayleiskaavojen alueilla kaavoittain.

Lahden läntisten osien osayleiskaava Y-202

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Lahden läntisten osien osayleiskaavan kokonaisuudessaan.

Teivaan sataman matkailutoimintojen alue (RM) poistetaan Teivaan rinteestä ja matkailutoimintojen alue osoitetaan kapeana Teivaasta Vesijärven matkustajasatamaan ratapenkan suuntaisesti. Vesiliikenteen alueet (LV) muutetaan satama-alueiksi (LS). Niemen alueen elinkeinoelämän alue (T) muutetaan toteutuneen maankäytön mukaisesti sallimaan elinkeinoelämän lisäksi asumista (A) ja julkisia palveluita ja hallinnon alueita (PY). Alueelle osoitetaan kaksoismerkintäalueita (T/A, PY/T). Ruoriniemen T/A-alue muutetaan asuinalueeksi (A) asemakaavan mukaisesti. Niemen tieliikenteen yhteystarvemerkinä on poistettu.

Vipusenkadun julkisten palveluiden ja hallinnonalue (PY), muutetaan vastaamaan alueen tarvetta myös elinkeinoelämän alueeksi (T). Alueelle osoitetaan kaksoismerkintä (PY/T).

Asuinrakentamista osoitetaan yhdyskuntarakenteen kannalta

kestäville alueille. Kunnaksen ja Lehmuksen alueilta poistetaan laaja asuinalue (A) ja alue osoitetaan maa- ja metsätalousalueeksi (M), jossa on hajakenttämistä. Vastaavasti esitetään poistettavaksi asuinaluevaraukset (A) Jokimaalta Rälssin länsipuolelta. Alue osoitetaan pääosin maa- ja metsätalousalueeksi (M). Alueelle osoitetaan myös Rälssin maa-ainesten vastaanottoalueen (eo) ja retkeily- ja ulkoilualueen (VR) laajentuminen. Maa-ainesten vastaanottoalueelle osoitetaan kaksoismerkintä (E/VR), joka kuvastaa paremmin alueen maankäyttöä. Rälssin alueelle osoitetaan myös elinkeinoelämän alue (T) kehätien varteen.

Renkomäen maa-ainesten ottoalueen kaavamerkintää on havainnollistettu muuttamalla kaavamerkintä kaksoismerkinnäksi EO/VR. Renkomäen EO-alueen rajausta on pienennetty lännestä siten, että jo maisemoitu alue on rajattu ottoalueen ulkopuolelle.

Yleiskaavaan osoitetaan useampia uusia luonnonsuojelualueita (SL); Ritamäen luonnonsuojelualan laajennus, Haapalanmäki, Mukkulan saaret, Sietikka, Kukonkoski, Niemenmäki ja Sikoniitun lehtoalueen laajennus.

Pippon elinkeinoelämän aluetta (T) laajennetaan ja alueelle osoitetaan moottoriurheilukeskus kohdemerkinnällä (em). Karistonportin alueelle osoitetaan kaksoismerkinnällä (Pkm/T) yhdistetty kaupallisten palveluiden ja elinkeinoelämän alue. Latomäen elinkeinoelämän ja asumisen alue (T/A) muutetaan elinkeinoelämän alueeksi (TY). Lisäksi Renkomäkeen Luhdan tornin alueella tarkastetaan kaupallisten palveluiden (Pkm) ja asuinalueen (A) rajauksia. Alasenjärven lounaisrannalla oleva loma-asuntoalue (RA) muutetaan asuinalueeksi (A).

Koiskalan alueelta poistuu kaavan Y-202 mukainen uusi kulkuyhteys Koivukummun ja Siperian asuinalueiden läpi Ahtialasta Koiskalantielle. Uusi pääkatu esitetään jatkettavaksi Ruukinkadulta Koiskalantielle lähelle valtatie eritasoliittymää. Yleiskaavaan on osoitettu pyöräilyn tavoitteellinen aluereitti Siperian alueen läpi Ahtialasta Koiskalantielle, sekä Koiskalantien varteen maantien suuntaisesti. Alueen asuinalueiden (A) ja elinkeinoelämän alueiden (T) rajauksiin on tehty vähäisiä muutoksia. Sietikan lähiympäristön metsäalueet on muutettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR).

Kaava-alueen katuluokittelua on tarkastettu ja muutokset on viety kaavakartalle. Tämä näkyy esimerkiksi Lintulantien ja Lakkilantien poistamisella kartalla ja Kauppiaankadun muuttumisella pääkadusta kokoojakaduksi.

Lahden läntisten osien osayleiskaavan Y-202 määräyksien mukaan kaavaan rajatuilla alueilla noudatetaan eri osayleiskaavojen määräyksiä. Enonsaaren osayleiskaavan merkinnät ja määräykset ja Okeroisten osayleiskaavan määräykset jäävät voimaan Lahden yleiskaavan 2030 myötä. Miekkion, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaavan aluerajauksesta poistetaan Pippon alue ja Ämmälän alueelta radan itäpuolinen alue. Ko. osayleiskaavan määräykset jäävät voimaan rajatulle alueelle.

Villähde-Koiskalan osayleiskaava

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Villähde-Koiskalan osayleiskaavan Kärkjärven länsirannan ranta-alueita lukuunottamatta. Lahden yleiskaavan 2030 kartalla esitetään rasterilla alue (RV/3), jolla voimassa olevan Villähde-Koiskalan osayleiskaavan merkinnät ja määräykset jäävät voimaan. Muilta osin osayleiskaavan alueella tullaan noudattamaan Lahden yleiskaavan 2030 merkintöjä ja määräyksiä kaavan voimaantulon myötä.

Villähde-Koiskalan osayleiskaavan merkinnät on yleispiirteistetty Lahden yleiskaavaan 2030. Lisäksi kaavamerkintöjä on määrällisesti vähennetty ja yhdenmukaistettu Lahden läntisten osien osayleiskaavan tyyliin. Esimerkiksi asuinaluemerkinnöistä on jätetty pois maatilojen talouskeskusten alue (AM) ja pientalovaltainen asuinalue (AP). Asumisen alueet on osoitettu asuinalueina (A) tai kyläalueita (AT). Haravakylän, Pihtilänmäen, Pensuon ja Heinämaantien varren asuinalueet on osoitettu kyläalueina (AT). Heinämaantien varressa osayleiskaavassa mitoitettujen asuinalueiden (A) mitoitukset eivät jää voimaan, eivätkä oikeuta suoriin rakennuslupiin Lahden yleiskaavan 2030 voimaan tulon jälkeen. Vastaava tilanne on Ranta-Lehmuksen, Ohrapääntien ja Mustankorventien alueella. Näillä alueilla kaavamerkintä muuttuu asuinalueesta (A), maa- ja metsätalousalueeksi (M) alueiden ollessa hajakennusalueita, joita ei ole tarkoitus asemakaavoittaa. Kyseisille alueille ei kohdistu rakennuspainetta.

Peltojen osalta on poistunut maa- ja metsätalousalue (MT) merkintä ja pellot on osoitettu maa- ja metsätalousalueena (M) tai maisemallisesti arvokkaana peltoalueena (MA). MA-aluevaraus sisältää myös yksittäisiä rakennuspaikkoja ja pienimuotoisia metsäalueita.

Työpaikka-alueet (TP) osoitetaan yleiskaavassa elinkeinoelämän alueina (T). Jos alueelle sijoittuvissa toiminnoissa tulee ottaa

huomioon ympäristön aiheuttamat rajoitukset, kuten pohjavesi, lähellä olevat häiriintyvät kohteet tms. on kaavamerkintä TY. Villähteen asemanseudulla säilyy elinkeinoelämän alueet (T) asuinrakentamisen sijaitessa pääsääntöisesti Lankilantien varrella. Lankilantien varren asuinalueisiin (A) esitetään vähäisiä laajennusalueita. Lankilantie esitetään linjattavaksi suoraan Heinämaantielle. Osayleiskaavassa esitetty Ritomäen työpaikka-alueen (TP) laajennus Heinämaantien itäpuolelle muuttuu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR), sekä osittain kyläalueeksi (AT).

Riikin tilan pellot Villähteen tien varressa on esitetty muuttuvan työpaikka-alueesta (TP) maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA). Pensuon alueen pellot ja Orrilanmäen pellot on laajalti esitetty maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi (MA). Orrilanmäelle esitetään asumisen (A) lisäämistä vieressä olevan Villähteen koulun ja joukkoliikenteen runkolinjan vuoksi. Villähteen koulun ja Kauppakaaren välinen selvitysalue (SELV.) on osoitettu elinkeinoelämän alueeksi (TY).

Osayleiskaavan mukaisten pientalovaltaisten asuinalueiden (AP) rajauksiin on tehty muutoksia huomioiden yhdyskuntarakenteellinen sijainti ja alueiden maasto-olosuhteet. Ranta-Härhön ja Hyytintien aluevarauksia on pienennetty ja Kurenniityn ja Vierunkulman aluevarauksien rajauksia on muutettu. Vanhankartanonpellon alueella esitetään pieni Villähteen lehto rannassa luonnonsuojelualueeksi (SL).

Luoteis-Nastolan osayleiskaava

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Luoteis-Nastolan osayleiskaavan mitoitettuja ranta-alueita lukuunottamatta. Lahden yleiskaavan 2030 kartalla esitetään rasterilla alueet (RV/1), jolla voimassa olevan Luoteis-Nastolan osayleiskaavan merkinnät ja määräykset jäävät voimaan. Muilta osin osayleiskaavan alueella tullaan noudattamaan Lahden yleiskaavan 2030 merkintöjä ja määräyksiä kaavan voimaantulon myötä.

Luoteis-Nastolan osayleiskaavan merkinnät on yleispiirteistetty Lahden yleiskaavaan 2030. Lisäksi kaavamerkintöjä on määrällisesti vähennetty ja yhdenmukaistettu vastaavasti kuten edellä on kuvattu Villähde-Koiskalan osayleiskaavan osalta. Suurin osa osayleiskaavan alueesta on maa- ja metsätalousaluetta (M). Pyhantaan ja Seestan alueen pientalovaltaiset asuntoalueet (AP) osoitetaan kyläalueina (AT).

Osayleiskaavan alueella on laajat mitoitettut kyläalueet (AT) Pyhäntaalla, Vanajanraitin, Kumiantien ja Mäkeläntien varressa, sekä Oksjärven pohjoispuolella. Osayleiskaavalla rakentamista on haluttu ohjata kyläalueille ja mitoitus on perustunut alueen kunnallisteknisten verkostojen suunnitelmiin. Kyläalueelle on voinut rakentaa suunnittelutarveratkaisulla. Alueelle on toteutunut infra osittain runkolinjan osalta, mutta jakeluverkostot puuttuvat ja osalle alueista verkostoa ei ole tulossa jatkossakaan. Mitoitus on myös osittain ohjannut rakentamista kyläalueen ulkopuolelle, mikä ei ole ollut tarkoituksenmukaista. Kyläalueille ei ole suuria rakennuspaineita. Lahden yleiskaavaan 2030 osoitetaan osayleiskaavan mukaiset kyläalueet (AT), mutta alueiden mitoitus ei jää voimaan Lahden yleiskaavan 2030 voimaan tulon jälkeen. Näin rakentamista voidaan ohjata parhaiten rakentamiseen soveltuville alueille suunnittelutarveratkaisulla.

Viuhan ja Sydänkankaan alueen metsäalueet osoitetaan maa- ja metsätalousalueiksi, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) sekä osittain retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR). Lisäksi alueella on pienimuotoisia maa- ja metsätalousalueita, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Luhtaanmaa-Vierumäki välille on osoitettu tavoitteellinen ulkoilureitistön pääväylä.

Pyhäntäntien varressa oleva teollisuusalueen reservialue (T/res) osoitetaan elinkeinoelämän alueena (T) ja aluetta on laajennettu ottaen huomioon olemassa olevat teollisuuskiinteistöt tien varressa. Lisäksi Mäkeläntien varressa oleva maa-ainestenottoalue (EO/T-res) osoitetaan kaksoismerkinnällä EO/T, jolloin alue varataan elinkeinoelämän alueeksi maa-ainesten oton päätyttyä alueella. Valtatien 12 varteen on osoitettu voimalinja.

Turpeensalmen osayleiskaava

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Turpeensalmen osayleiskaavan kokonaisuudessaan. Osayleiskaavan asuinalueet eivät ole toteutuneet alueen pohjavesiolosuhteiden vuoksi ja alue on asemakaavoitettu pääasiassa lähivirkistysalueeksi. Lahden yleiskaavaan 2030 alueen maankäyttö osoitetaan asemakaavan ja olemassa olevan tilanteen mukaiseksi.

Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaava

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaavan muutamaa mitoitettua ranta-alueita lukuunottamatta. Lahden yleiskaavan 2030 kartalla esitetään

rasterilla alueet (RV/2), jolla voimassa olevan Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaavan merkinnät ja määräykset jäävät voimaan. Muilta osin osayleiskaavan alueella tullaan noudattamaan Lahden yleiskaavan 2030 merkintöjä ja määräyksiä kaavan voimaantumisen myötä.

Osayleiskaavan metsäalueet on osoitettu suurimmaksi osaksi maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) tai maa- ja metsätalousalueeksi (M). Lahden yleiskaavaan 2030 on osoitettu alueella oleva Lapakiston luonnonsuojelualue (SL). Lapakiston luonnonsuojelualueen lounaispuoli sekä Kilpasen ja Hirvilammen alue on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR). Lisäksi kaava-alueen lampien ranta-alueet on pääasiassa osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Pitkäjärven ja Kärkjärven ranta-alueelta on osoitettu poistettavaksi merkittävä määrä loma-asuntoalueeksi (RA) varattuja, kaupungin omistuksessa olevia alueita alueen retkeilykäyttöön varaamisen vuoksi. Kärkjärven rantaan on osoitettu olemassa oleva lomarakennuspaikka (RA-7). Lisäksi Lapakiston luonnonsuojelualueen pysäköintialueen läheisyyteen on varattu pieni matkailutoimintojen alue (RM-6) mahdollista opastuskeskusta ajatellen. Uutena luonnonsuojelualueena (SL) on esitetty Kangaslammin alue Kumiantien varressa.

Alhaistentien pientalovaltainen asuntoalue (AP) on osoitettu kyläalueena (AT). Pajulahden ympäristöön on esitetty urheilu- ja virkistyspalveluiden alue (VU). Alueelle on esitetty ulkoilureitistön pääväyliä laajentamaan Lapakiston retkeilyreitistöjä.

Iso-Kukkasen-, Sala- ja Ruuhijärven rantayleiskaava

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee kumoamaan Iso-Kukkasen-, Sala- ja Ruuhijärven rantayleiskaavan osittain. Lahden yleiskaavan 2030 kartalla esitetään rasterilla alueet (RV/4), jolla voimassa olevan Iso-Kukkasen-, Sala- ja Ruuhijärven rantayleiskaavan merkinnät ja määräykset jäävät voimaan. Muilta osin rantayleiskaavan alueella tullaan noudattamaan Lahden yleiskaavan 2030 merkintöjä ja määräyksiä kaavan voimaantumisen myötä.

Rantayleiskaava jää voimaan mitoitettun ranta-alueen osalta. Iso-Kukkasen eteläosassa rantayleiskaavan kaavamerkinnät on yleispiirteistetty Lahden yleiskaavaan 2030 ja kaavamerkintöjä on yhteensovitetty. Rantayleiskaavan pientalovaltaiset asuntoalueet (AP) on muutettu asuinalueiksi (A) ja virkistysalueet (V) lähivirkistysalueiksi (VL). Pajulahden palveluiden alue (P) on

osoitettu matkailupalveluiden alueena (RM).

Ruuhijärven kylään ja Kumiantien ja Ruuhijärventien risteysalueelle osoitetaan kyläalueet (AT), joiden alueella ei noudateta voimassa olevan rantayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä ja antaa paremmat mahdollisuudet näiden alueiden kehittämiseen.

Uudenkylän osayleiskaava

Uudenkylän osayleiskaavan merkinnät ja määräykset jäävät voimaan koko osayleiskaavan alueella.

Uudenkylän osayleiskaavan aluerajaus esitetään Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) kartalla. Osayleiskaavan maankäyttö on esitetty yleispiirteistettynä Lahden yleiskaavassa 2030, esimerkiksi rantojen osalta on näytetty pääkäyttötarkoitus eli lomarakentaminen (RA). Uudenkylän osayleiskaava jää voimaan ja alueella noudatetaan osayleiskaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmaan on listattu 13 toimenpidettä alakohtineen ja niiden tarkemmat kuvaukset, toimenpiteiden aikataulutus ja kustannusarviot sekä seurantamittarit. Investointipäätökset tehdään jokaiselle toimenpiteelle erikseen työn edetessä. Toimenpiteet on jaettu Lahden suunta -teemojen Kestävästi kasvava Lahti, Palvelujen Lahti, Lahden keskusta ja Asumisen Lahti mukaisesti. Toimenpiteet liittyvät seuraaviin aihepiireihin: kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittäminen, liikkumisen ohjaus kouluissa ja kaupungin oman henkilöstön toiminnassa, joukkoliikenteen kehittäminen, digitalisaatio ja matkaketjut, keskustan viihtyisyys ja liikenneturvallisuuden edistämiseen. Lisäksi nähtäville asetetaan pyöräilyn tavoiteverkkoluonnos, joka sisältää pyöräilyn pääreitit ja aluereitit.

Jatkotoimenpiteet

Tekninen ja ympäristölautakunta käsittelee Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotusta 19.5.2020 ja kaupunginhallitus päättää Lahden suunta -työn 2017–2020 ehdotuksen nähtäville asettamisesta 25.5.2020. Lisäksi kaupunginhallitus antaa vastineet luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin. Nähtäville asetetaan Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) ehdotus ja Kestävän kaupunkiliikkumisen toimenpideluettelo. Ehdotus tulee nähtäville 12.6. -14.8.2020 väliseksi ajaksi. Ehdotuksesta pyydetään lausunnot ja osalliset voivat

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
22.06.2020 § 168

jättää siitä muistutuksen.

Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksesta saatu palaute otetaan huomioon hyväksymiskäsittelyyn menevässä Lahden suunta -työssä. Lahden suunta -työ 2017-2020 menee kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi loppuvuonna 2020.

Tekninen ja ympäristölautakunta käsitteli Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotusta kokouksessaan 19.5.2020 § 62.

Asian esittelijän, maankäytön johtaja Petri Honkasen päätösehdotus oli seuraava:

Tekninen ja ympäristölautakunta tekee kaupunginhallitukselle seuraavan esityksen:

”Kaupunginhallitus hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman) asetettavaksi julkisesti nähtäville ja pyytää tarvittavat lausunnot. Kaupunginhallitus antaa vastineet luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin.”

Mikäli mahdolliset muistutukset tai lausunnot eivät anna muuhun aihetta, kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen: ”Kaupunginvaltuusto hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman).”

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa jäsen Marko Varjonen esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi ja tuodaan käsiteltäväksi lautakunnan ylimääräiseen kokoukseen 9.6.2020. Jäsen Lasse Pakkanen ja jäsen Jari Hartman kannattivat tehtyä palautusehdotusta.

Lautakunta evästi virkamiehiä siten, että: Perusteluosasta s.15(23) viimeisen kappaleen lause poistettaisiin: ”Uusi pääkatu esitetään jatkettavaksi Ruukinkadulta Koiskalantielle lähelle valtatie eritasoliittymää”. Lisäksi tiemerkinä poistettaisiin yleiskaavasta. Lisäksi T29 alueella olevalta Sammalmetsän alueelta kaavamerkinä teollisuusalueesta poistettaisiin (T29 alueen eteläiseltä puolelta Koiskalantiehen asti). Alue merkittäisiin viheralueeksi.

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti tehdyn palautusehdotuksen

evästyksellä.

Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotus on valmisteltu näiltä osin uudelleen.

Elinkeinoelämän alue T-29

- Elinkeinoelämän alue T-29 merkitään Sammalmetsän osalta selvitysalueeksi (SE).
- Alueen maankäyttö tarkastellaan ja ratkaistaan seuraavalla Lahden suunta -työn 2021-2024 kierroksella.
- Alueen kaavamerkintä on muutettu yleiskaavakarttaan ja selvitysalueen kaavamerkintä on lisätty uutena yleiskaavan merkintöihin ja määräyksiin.
- Selvitysalueen kaavamääräyksessä on osoitettu alueelle MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
- Kaavaratkaisun tiedot on päivitetty kaavaselistukseen, luonnosvaiheen lausuntojen ja mielipiteiden vastineisiin, kaavamääräyksiin vertailutaulukkoon sekä alueellisiin suunnitteluohjeisiin. Muutetut tekstit on esitetty aineistoissa punaisella. Kaavamääräyksiin vertailutaulukossa lisätty kaavamääräys on esitetty eri tavalla: lisäys on reunustettu punaisella paksummalla viivalla. Kaavaselistuksessa tekstimuutokset sijoittuvat osaan kaksi. Lisäksi on päivitetty eri kaavamääräyksiin tilastotiedot sivulle 23.
- Tieto selvitysalueesta on lisätty Lahden suunta -työn kierrokselle 2021-2024 siirtyvien asioiden listalle.
- Selvitysalueen (SE) osoittaminen muuttaa alueen kaavamerkintää verrattuna voimassa olevaan Lahden läntisten osien osayleiskaavaan Y-202.

Liikenneverkko

- Yleiskaavan liikenneverkkoa ei voida muuttaa ilman liikenneverkon toimivuuden uudelleen arviointia ja selvittämistä.
- Liikenneverkkoa ei myöskään voida jättää kaavaehdotuksessa avoimeksi ja ratkaisematta, joten Ruukinkadun jatke jätetään yleiskaavaan uutena väylänä ehdotuksen mukaisesti.
- Liikenneverkkoa voidaan uudelleen arvioida seuraavalla Lahden suunta -kierroksella samalla kuin alueen muutakin maankäyttöä tarkastellaan uudelleen ja tarkemmin.
- Maakuntakaavassa ja yleiskaavassa osoitettu varaus Savon

rataa varten on estänyt elinkeinoelämän alueen toteuttamisen ja tämän vuoksi myöskään katualueelle ei ole rakennettu. Ratahanke odottaa valtakunnallista päätöksentekoa.

- Lahden kaupungissa katuverkon rakentamisesta päätetään vuosittain kunnallistekniikan työohjelmassa, jonka tekninen ja ympäristölautakunta hyväksyy.

Uudelleen valmistelun johdosta on tehty muutoksia liitteisiin 1, 2, 3, 8, 14, 15 ja 16.

Lisäksi uuden valmistelun aikana on päivitetty kolme muuta asiakirjaa:

- Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma (liite 10) on teknisenä korjauksena taitettu ulkoasultaan yhdenmukaiseksi Lahden tarinan kanssa. Sisältömuutoksia asiakirjaan ei ole tehty.
- Nastolan kulttuuriympäristöselvitykseen (liite 27) on lisätty uusi kohde 88: Vuohiojan kartano sivuille 186-187. Tieto kohteesta on päivitetty myös Arvokkaat kulttuuriympäristöt kartalle ja kohdeluetteloon (liite 5).

Jatkotoimenpiteet

Tekninen ja ympäristölautakunta käsittelee Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotusta uudelleen 9.6.2020 ja kaupunginhallitus päättää Lahden suunta -työn 2017–2020 ehdotuksen nähtäville asettamisesta 15.6.2020. Lisäksi kaupunginhallitus antaa vastineet luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin. Nähtäville asetetaan Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) ehdotus ja Kestävän kaupunkiliikkumisen toimenpideluettelo. Ehdotus tulee nähtäville 26.6. -31.8.2020 väliseksi ajaksi. Ehdotuksesta pyydetään lausunnot ja osalliset voivat jättää siitä muistutuksen.

Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksesta saatu palaute otetaan huomioon hyväksymiskäsittelyyn menevässä Lahden suunta -työssä. Lahden suunta -työ 2017-2020 menee kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi loppuvuonna 2020.”

Tekninen ja ympäristölautakunta käsittelee Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotusta kokouksessaan 9.6.2020 § 73.

Asian esittelijän, maankäytön johtaja Petri Honkasen päätösehdotus oli seuraava:

Tekninen ja ympäristölautakunta tekee kaupunginhallitukselle seuraavan esityksen:

"Kaupunginhallitus hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 ja Kestävän kaupunkiliikunnan ohjelman) asetettavaksi julkisesti nähtäville ja pyytää tarvittavat lausunnot. Kaupunginhallitus antaa vastineet luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin."

Mikäli mahdolliset muistutukset tai lausunnot eivät anna muuhun aihetta, kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen: "Kaupunginvaltuusto hyväksyy Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksen (Lahden yleiskaava 2030 ja Kestävän kaupunkiliikunnan ohjelman)."

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa esittelijä lisäsi perusteluosan kohtaan Elinkeinoelämän alue T-29 seuraavan tekstin: "Kaupunkiympäristön palvelualue ei toteuta Ruukinkadun jatketta Koiskalantielle tällä kierroksella vahvistuvan Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) aikana. Rakentaminen ratkaistaan alueella toteutettavien tarkentavien selvitysten perusteella."

Lautakunta hyväksyi lisäyksen yksimielisesti.

Asian käsittelyn kuluessa jäsen Marko Varjonen teki seuraavan muutosehdotuksen: Yleiskaavan lähivirkistysalue VL-63 (Nastonharjun lähivirkistysalue) karhunsillan tien länsipuolella oleva alue yhdistetään A-43 alueeseen, kaavamerkintä A-43.

Perustelut muutokselle:

Kyseinen alue soveltuisi erittäin hyvin asuinalueeksi, samalla tavalla kun viereinen kruunun asuinalue. Alue sijaitsee lähellä kirkonkylän palveluita ja samalla tiivistäisi asutusta kirkonkylän palveluiden ympärillä. Alueen vieressä olisi päiväkotia ja myös koulut ja kauppapalvelut (kirkonkylä ja kauppakaari) ovat lähellä. Alue on myös liikenneyhteyksiltään erinomainen, sillä Nastolan ramppi VT 12:ta on lähellä ja Nastolan juna-asema muutaman sadan metrin päässä. Näin ollen alueelta olisi hyvä vaikka pendelöidä. Eikös kaupungin koronaskenaario työssä noussut juuri esille, että pitäisi enempi panostaa pendelijöihin ja heidän tarpeisiinsa. Vaikka alue kaavoitettaisiin asuinalueeksi, niin asutuksen reunoille jäisi samalla tavalla kuin kruununalueella ns. metsäaluetta joka toimisi hyvin virkistyskäytössä. Samoin lähempänä karhunsillantien tietä, Pekkalantien kerrostalon eteläpuolella oleva alue säilyisi

virkestysalueen. Kuntalain mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvin-vointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Nykyisen käytännön mukaan kunta varaa virkestyskäyttöön omistamiaan alueita, mutta tällä kaavamerkinnällä on tehty VL merkitä yksityisen omistuksessa olevalle maalle. Kyseiselle alueelle olisi mahdollista kaavoittaa aika montakin omakotitalotonttia kuten tuosta alla olevasta ”hahmotelmasta” näkee tai sitten rivitalotontteja, josta on ollut jopa pulaa kirkonkylän alueella.

PS. tuo nimi ”Nastonharjun lähivirkistysalue” on sinänsä harhaanjohtava, kun alue ei ole oikeastaan Nastonharjulla. Karhunsillantien läntisen puolinen osa on oikeastaan kirkonkylää ja tuo itäpuolella oleva ei ole enää harjulla vaan vanhan Kouvolantien eli 312 varrella.

Varajäsen Terttu Pohjolainen kannatti tehtyä muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Marko Varjosen muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 9 JAA-ääntä (Sanna Mäkinen, Heikki Moilanen, Minna Lampinen, Jari Hartman, Nelli Nevala, Maarit Tuomi, Lasse Pakkanen, Juha-Pekka Forsman, Pekka, Järvinen) ja 3 EI-ääntä (Terttu Pohjolainen, Marko Varjonen, Francis McCarron). Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä 1.

Puheenjohtaja totesi esittelijän pohjaehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Asian käsittelyn kuluessa jäsen Marko Varjonen teki seuraavan muutosehdotuksen: Yleiskaavan alue T43 (Lemuntien alue) säilytetään maa- ja metsätalousmaana, kaavamerkintä M.

Perustelut muutokselle:

Kyseinen T-44 alue on lähes kokonaan yksityisomisteista (n.70 ha) metsätalousmaata, jossa harjoitetaan metsätaloutta. Kyseinen alue oli alun perin yksi suunnitelmissa olevista paikoista kierrätyspuistolle,

mutta ei ole enää. Kaavaselosteessa on todettu, että alue T43:n osalta alueen käyttöönotto edellyttää Veljeskylän eritasoristeyksen rakentamista VT12:lle. Ilman tuota eritasoliittymää alueen hyödyntäminen elinkeinoalueena on liikenteen kannalta lähes mahdotonta. Tielaitoksen suunnitelmissa kyseistä eritasoristeystä ei ole ja en usko, että Lahti alkaa lähitulevaisuudessa rakentamaan omalla kustannuksellaan VT12:lle kyseistä eritasoristeystä eli näin ollen alueen hyödyntäminen elinkeinoalueen on mahdotonta.

Kaavamuutoksella on merkittävä metsätalousvaikutus, kun metsätalouteen käytetty alue kaavoitetaan elinkeinoalueeksi. Periaatteessa metsätalouden harjoittamista voidaan jatkaa tällaisilla alueilla, mutta puiden kaatamiseen tarvittava maisematyölupamenettely tuo metsätalouden harjoittamiselle ylimääräistä työtä ja kustannuksia. Ylimääräinen työ ja kustannukset heikentävät metsätalouden kannattavuutta. Maisematyö-lupamenettelyn piirissä olevan metsänomistajan eli puuntuottajan on vaikea kilpailla puumarkkinoilla sellaisen puuntuottajan kanssa, jolla maisematyölupavelvoitetta ei ole. Koska kyseessä on alue jolla ei vielä vähään aikaan päästä tekemään päätehakkuuta vaan metsänhoidolliset toimet ovat enempi harvennushakkuuta ja näin ollen maisematyölupamenettelyllä heikennettäisiin selkeästi näiden hoitohakkuiden kannattavuutta. Tapion laskelmien mukaan maisematyölupamenettelyn tuomat lisäkustannukset vähentävät metsätalouden harjoittajan nettokassavirtaa noin 10 prosenttia. Kuntalain 1 § 2 momentin mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Tulkitsen, että tekemällä kaavamuutoksen alueelle jossa ei kaavan mukaista toimintaa tulla harjoittamaan ja samalla kyseisellä toimella kavennetaan metsätalouden harjoittavan nettokassavirtaa, niin ei mielestäni edistetä alueen elinvoimaa vaan pikemminkin vähennetään sitä.

Muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Asian käsittelyn kuluessa jäsen Marko Varjonen teki seuraavan muutosehdotuksen: Yleiskaavan alue T43 (Pekkala, Veljeskylä ja selkosaari) muutetaan niin että se alueena on oikeusvaikutteisen Uudenkylän osayleiskaavassa olevat alueet (kartta: viivoitettu alue) ja muut pysyvät maa- ja metsätalousalueena, kaavamerkintä M.

Perustelut muutokselle:

Nastolan alueella on tällä hetkellä teollisuustontteja vapaana. Teollisuustontit Nastolan alueella eivät näin ollen ole lopussa ja

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
22.06.2020 § 168

kysyntä alueen teollisuustonteille ei ole ollut kovinkaan vilkasta. Nastolan iso teollisuus-lue T42 Nastolan Teollisuusnauha 312 varressa on pinta-alaltaan reilu 1,2 km² ja se on rakentunut nykyiseen muotoonsa useiden kymmenien vuosien saatossa. Nyt tuo osayleiskaavassa oleva T43 Elinkeinoelämän alue oli pinta-alaltaan huomattavasti suurempi alue ollen lähes 3 km². Tuon ehdotetun muutoksen jälkeen T43 olisi noin 1,2 km² eli käytännössä olisi lähes yhtä iso pinta-alaltaan kun T42. Muutoksen jälkeenkin kyseinen T43:n alue tullee riittämään reilusti alueelle sijoittuvan elinkeinon tarpeeseen, kun peilataan lähivuosien tapahtumiin sekä ennusteisiin teollisuuden sijoittumisesta alueelle.

Kuten osayleiskaavassa on todettu, niin T43 alueen länsiosien käyttöönotto edellyttää Veljeskylän eritasoristeyksen rakentamista VT12:lle ja sen rakentamisesta ei ole mitään tietoa. Kun taas tuolle ehdotetulle Uuden-kylän osayleiskaavan vaikutusalueella olevalle alueelle on liikenne hyvin ohjattavissa uudenkylän rampista. Samoin osayleiskaavaan merkitty alueen halki kulkevan ekologisen yhteyden säilyminen olisi paremmin varmistettavissa. Jos osayleiskaavaehdotuksen T43 alueen länsipää vapautetaan tuosta T43 teollisuusalueesta ja säilytetään maa- ja metsätalousmaana niin silloin, ei myöskään hankaloiteta alueella maa- ja metsätalouden elinkeinon harjoittamista. Myös nyt suunnitelman T43 alueen länsipäässä oleva paikallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö on paremmin vaalittavissa maa- ja metsätalousalueella kun elinkeinoalueella.

Muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Jatkotoimenpiteet

Kaupunginhallitus päättää Lahden suunta -työn 2017–2020 ehdotuksen nähtäville asettamisesta 15.6.2020. Lisäksi kaupunginhallitus antaa vastineet luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin. Nähtäville asetetaan Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) ehdotus ja Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman ehdotus. Ehdotus tulee nähtäville 26.6. -31.8.2020 väliseksi ajaksi. Ehdotuksesta pyydetään lausunnot ja osalliset voivat jättää siitä muistutuksen.

Lahden suunta -työn 2017-2020 ehdotuksesta saatu palaute otetaan huomioon hyväksymiskäsittelyyn menevässä Lahden suunta -työssä. Lahden suunta -työ 2017-2020 menee kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi loppuvuonna 2020.”

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
22.06.2020 § 168

- Muutoksenhaku Tyla: muutoksenhakukielto
Kh: muutoksenhakukielto
Kv: valitusosoitus Hämeenlinnan hallinto-oikeus
- Toimenpiteet Toimenpiteet:
Tyla: ote ilman liitteitä kaupunkiympäristön palvelualueen kunnallistekniikka, kh
Kh: kuulutus, ote ilman liitteitä kaupunkiympäristön palvelualueen kunnallistekniikka, ote ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille ja muistutuksen tekijöille, kh, kv
Kv: ote ilman liitteitä kaupunkiympäristön palvelualueen kunnallistekniikka, ote ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille ja muistutuksen tekijöille, sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY – keskukselle
Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta
Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: lainvoimaisuuskuulutus, sähköisesti: jäljennös kuulutuksesta Hämeen ELY-keskus, jäljennös kuulutuksesta + kartta Hämeen Maanmittauslaitos, jäljennös kuulutuksesta + kartta Päijät-Hämeen liitto, jäljennös kuulutuksesta + kartta kaupunkiympäristön palvelualueen maankäyttö ja aluehankkeet
- Liitteenä Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) ehdotus:
1. Lahden yleiskaava 2030, kartta
2. Lahden yleiskaava 2030, kaavamerkinnot ja määräykset
3. Yleiskaava-alueiden nykytilan kuvaukset ja suunnitteluohjeet
4. Liikenteen pääverkon väyläkuvaukset ja suunnitteluohjeet
5. Lahden yleiskaava 2030, Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartta ja kohdeluettelo
6. Lahden yleiskaava 2030, Luonnon monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet -teemakartta ja kohdeluettelo
7. Muinaismuistot kohdeluettelo
Selostus ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma:
8. Lahden suunta -työn 2017-2020 selostus
9. Lahden suunta, osallistumis- ja arviointisuunnitelma OAS
Kestävän kaupunkiliikunnan ohjelman ehdotus:
10. Kestävän kaupunkiliikunnan ohjelma

Luonnosvaiheen kuuleminen, vaikutusten arviointi ja luonnokseen tehdyt muutokset:

11. Lahden suunta -työn 2017-2020 luonnoksesta saadut lausunnot
12. Lahden suunta -työn 2017-2020 luonnoksesta saadut mielipiteet (yhdistykset)
13. Lahden suunta -työn 2017-2020 luonnoksesta saadut mielipiteet (muut osalliset)
14. Lahden suunta -työn 2017-2020 luonnoksesta saatujen lausuntojen ja mielipiteiden tiivistelmät ja vastineet niihin
15. Vertailutaulukko luonnos- ja ehdotusvaiheen kaavamääräyksistä
16. Kooste Lahden suunta -työhön 2021-2024 siirtyvistä asioista
17. Lahden suunta -työn 2017-2020 luonnosvaiheen vaikutusten arviointi – asiantuntijaraportit ja keskeiset huomiot
18. Lahden kaupungin yleiskaavaluonnoksen metsätaloudellisten vaikutusten arviointi 2019
19. Lahden suunta -työn luonnosvaiheen aineistojen auditointi kävelyn ja pyöräilyn edistämisen ja turvallisuuden parantamisen näkökulmasta. Suunnittelupöydältä käyttöympäristöön -hanke.

Lahden suunta -työhön 2017-2020 tehdyt selvitykset:

20. Hulevesimerkinnät ja -määräykset Lahden yleiskaavassa - Taustaraportti liitekarttoineen 2020
21. Raportti Lahden elinkeinoelämän alueista 2020
22. Lahden pyöräliikenteen tavoiteverkko 2030; loppuraportti liitekarttoineen
23. Orrilanmäen maisemaselvitys 2020
24. Raakamaa- ja kaavavarantoanalyysi 2017-2018
25. Kooste Arjen paikat ja reitit aineistosta 2019
26. Arjen paikat ja reitit -kyselyn tulostarkastus 2020.
27. Nastolan kulttuuriympäristöselvitys 2020
28. Selvitys Lahden tärkeimmistä ekosysteemipalveluista 2019
29. Virkistysalueverkoston yleissuunnitelma 2020
30. Lahden ekologiset verkostot 2019
31. Havaintoarkistokatsaus ja analyysi Nastolan alueen linnustoarvoista
32. Lahden niittyverkostoseelvitys liitekarttoineen 2019
33. Koulumatkakysely 2018
34. Toteutettavuusselvitys – Lahden kaupunkipyörät